

KP pārrunu ceļā novērš četras iespējamās publisku personu konkurences neitralitātes neatbilstības

Publicēts: 21.07.2022.

Publiskas personas

2022. gada pirmajā pusgadā Konkurences padome (KP) saņēma vairāk nekā 40 sūdzības par publisku personu – valsts, pašvaldību un to kapitālsabiedrību – rīcību. KP četros gadījumos, lai novērstu iespējamo neatbilstību konkurences neitralitātei, kad publiska persona ar savu rīcību ir diskriminējusi privātos tirgus spēlētājus vai radījusi priekšrocības savām kapitālsabiedrībām, ir īstenojusi pārrunu procedūras. Pārrunu procedūra īstenošana noteikta Konkurences likuma 14.¹ pantā, un tās mērķis ir savlaicīgi novērst nepilnības gan pašvaldības kapitālsabiedrību, gan pašvaldību iestāžu, gan citu publisku personu rīcībā.

Valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī to piederošām kapitālsabiedrībām ir aizliegts kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci Aizliegums stājas spēkā no 2020. gada 1. janvāra un ir noteikts [Konkurences likuma 14.¹ pantā](#).

Valsts izdevums rada priekšrocības paša izdotam žurnālam

2022. gada pirmajā pusgadā KP saistībā ar iespējamu konkurences neitralitātes neatbilstību vērtēja sūdzību par Latvijas Republikas oficiālā izdevēja VSIA “Latvijas Vēstnesis” rīcību. Izdevums izvietoja sava žurnāla “Jurista Vārds” komerciāla rakstura reklāmu savās uzturētajās tīmekļu vietnēs www.likumi.lv un www.lvportals.lv, savukārt citiem reklāmas tirgus dalībniekiem reklāmas izvietošana šajās tīmekļa vietnēs nebija pieejama. Tādējādi tika radītas priekšrocības VSIA “Latvijas Vēstnesis” izdotajam žurnālam “Jurista Vārds”.

Veikto pārrunu rezultātā tika panākta vienošanās, ka VSIA “Latvijas Vēstnesis” tās uzturētajās tīmekļa vietnēs www.likumi.lv un www.lvportals.lv turpmāk neizvietos žurnāla “Jurista Vārds” komerciāla rakstura reklāmas paziņojumus. Tā rezultātā neatbilstība tika novērsta un nebija nepieciešams turpināt lietas izpēti, lai lemtu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

Apgrūtināta atteikšanās no pašvaldības sniegtajiem namu apsaimniekošanas pakalpojumiem

2022. gada pirmajā pusgadā KP saņēma sūdzību arī par SIA “Liepājas namu apsaimniekotājs” rīcību, kad pašvaldības kapitālsabiedrība dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā, kas atrunā lēmuma pieņemšanu par dzīvojamās mājas pārvaldnieka maiņu, paredzēja stingrākas prasības nekā to paredz Dzīvokļa īpašuma likums.

KP konstatēja, ka līgumā iekļautie noteikumi apgrūtina citu tirgus dalībnieku, kas sniedz dzīvojamo māju pārvaldības pakalpojumus Liepājā, darbību tirgū, jo ir nepamatoti kavētas patērētāju tiesības atteikties no SIA “Liepājas namu apsaimniekotājs” sniegtajiem pakalpojumiem par labu citiem pakalpojuma sniedzējiem. Papildus arī Patērētāju tiesību aizsardzības centra pauda viedokli, ka līgumā iekļautie noteikumi bija uzskatāmi par netaisnīgiem. Līdz ar to KP secināja, ka SIA “Liepājas namu apsaimniekotājs” rīcība neatbilst Konkurences likuma 14.¹ pantam, kas cita starpā aizliedz publiskām personām veikt darbības, kas apgrūtina citu tirgus dalībnieku dalību tirgū.

Pirms lietas ierosināšanas jau sākotnējā informācijas ieguves stadijā SIA “Liepājas namu apsaimniekotājs” informēja KP, ka tā apņemas netaisnīgos noteikumus nepiemērot ne esošajos līgumos, kad tiks lemts par dzīvojamo māju pārvaldnieku maiņu, ne arī iekļaut šīs normas no jauna slēgtajos pārvaldīšanas līgumos, tādējādi konkurences neitralitātes neatbilstība tika novērsta pārrunu ceļā.

Dažādi interpretējamas prasības nolikumā pretendentu atlasei

KP vērtēja arī Ventspils pašvaldības iestādes "Ventspils komunālā pārvalde" izstrādāto Bērnu pilsētiņas kafejnīcas "Pepija" telpu nomas izsoles nolikumu. KP norādīja uz iespējamiem pārpratumiem izsoles nolikumā paredzētajās prasībās pretendentu pieredzei, ko pretendenti var atšķirīgi interpretēt. Tā rezultātā iestāde "Ventspils komunālā pārvalde" pieņēma lēmumu organizēt jaunu Bērnu pilsētiņas kafejnīcas "Pepija" telpu izsoli, precizējot izsoles nolikumu un tā prasības pretendentiem.

Ierobežojums ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai Jūrmalā

Pārskata periodā KP vērtēja arī Jūrmalas pašvaldības saistošos *noteikumus "Par ielu tirdzniecības, ielu tirdzniecības organizēšanas un sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas atļaujas saņemšanas kārtību Jūrmalas valstspilsētas administratīvajā teritorijā"*, kas paredzēja ierobežojumus sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai no pārvietojamā tirdzniecības treilera, atļaujot tos tikai ārpus centra rajona un ne tuvāk par 400 metriem no jebkura cita sabiedriskās ēdināšanas uzņēmuma.

KP ieskatā, pašvaldības iecere liegt tirgus dalībniekiem tiesības veikt uzņēmējdarbību, izmantojot tirdzniecības treilerus tuvāk kā 400 metru attālumā no jebkura cita sabiedriskās ēdināšanas uzņēmuma, bija saskatāma neatbilstība Konkurences likuma 14.¹ panta pirmajā daļā ietvertajam konkurences neitralitātes principam.

Jūrmalas valstspilsētas administrācija, ņemot vērā KP pārrunu ietvaros izteiktos priekšlikumus, ir izstrādājusi jaunu Jūrmalas domes saistošo noteikumu, kas paredz novērst KP norādītās neatbilstības. Tuvākajā laikā tos paredzēts apstiprināt domes sēdē.

Lai nodrošinātu konkurences neitralitātes ievērošanu, Konkurences padome veic pārrunas ar publisko personu vai tai piederošo kapitālsabiedrību. Ja pārrunu laikā netiek panākta likuma prasību ievērošana, nodrošinot konkurencei labvēlīgu rezultātu, Konkurences padome attiecībā uz publiskām personām piederošām kapitālsabiedrībām var turpināt pārkāpuma lietas izmeklēšanu, pieņemot lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

Publiskai personai piederošai kapitālsabiedrībai var tikt piemērots naudas sods līdz 3 % no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 250 eiro.

<https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/kp-parrunu-cela-novers-cetras-iespejamas-publisku-personu-konkurences-neitralitates-neatbilstibas>